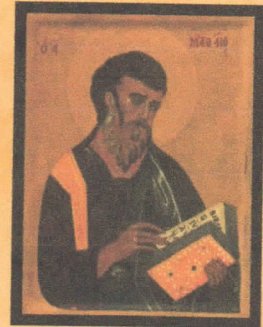
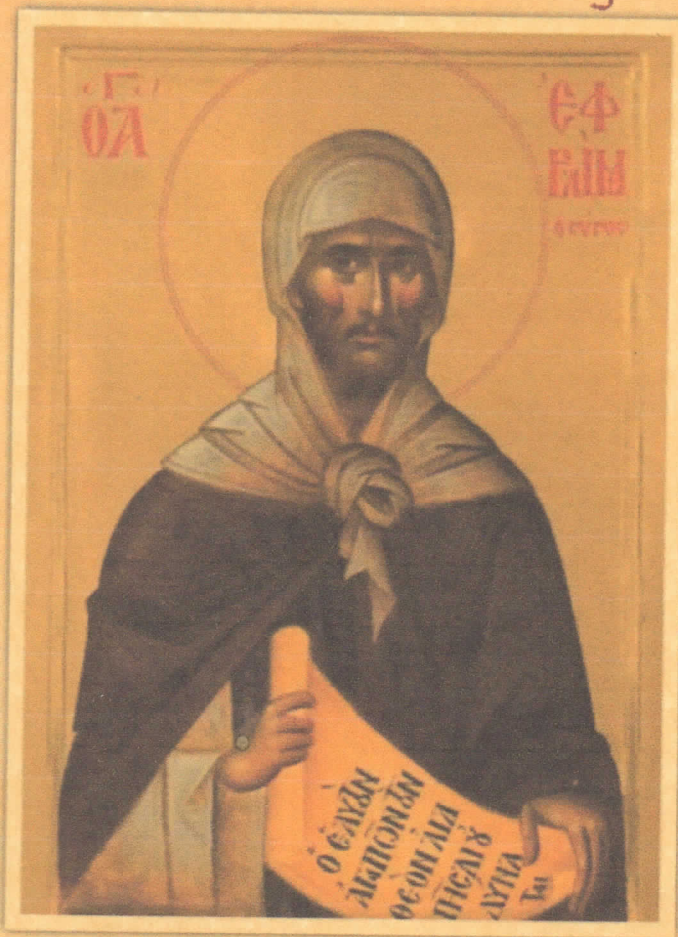

PELGRIM

Tijdschrift van de Orthodoxe
parochie van de Heilige Apostel
Mattheus te Leuven

Heilige Efraïm de Syriër
Dichter en theoloog

Lente 2020

Diaken Stefaan

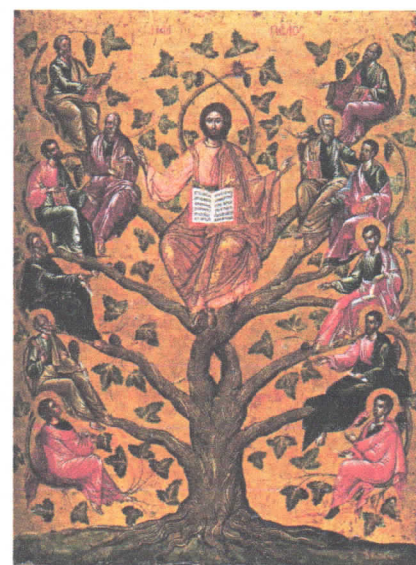
Inhoudsopgave.

I.	Inleiding	p. 2
II.	Historisch kader	p. 3
III.	Hagiographie	p. 5
IV.	Canonisering	p. 9
V.	Praesentia:	
	1. De dichtvormen van Efraïm Mädrashe en Memre	p. 10
	2. Liturgisch gebruik	p. 13
	3. Relieken	p. 14
	4. Iconografie	p. 14
	5. Heiligendagen	p. 16
VI.	Besluit	p. 16
VII.	Bronvermelding	p. 18

I. Inleiding.

De harp van de Heilige geest. Het is één van de mooiste benamingen voor een man die zijn leven heeft gewijd aan God tijdens moeilijke omstandigheden. Toen hij nog een kleine baby was hadden zijn ouders een profetische droom: ze zagen hoe vanaf de tong van het kindje een wijnrank ontsprong die vele trossen met druiven voortbracht. Vogels aten van de druiven maar hoe meer ze aten hoe meer druiven er tevoorschijn kwamen. Later zal blijken dat deze ranken en druiven zouden worden vervangen door hymnes en homilieën. Een mooi verhaal en een symboliek die ook doet denken aan de woorden van de Heer Jezus Christus: 'Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken.' (Johannes 15:5) Heilige Efraïm de Syriër is ook gekend onder vele andere namen zoals diaken van Edessa, Jefrem Sirin, zoon van de Syriërs, Mar Afrem of gewoon kortweg Efraïm. Een naam die in het Hebreeuws 'vruchtvol' betekent en hijzelf zal er voor zorgen deze naam alle eer aan te doen. Een man die een uitzonderlijk talent had voor proza en poëzie en die taal wist te gebruiken om een heel eigen stijl van theologische symboliek te ontwikkelen uniek in de vroegchristelijke literatuur. Deze man die we nu kennen als de Heilige Efraïm de Syriër was reeds ten tijde van zijn leven gekend als een groot schrijver, dichter en theoloog. Daarenboven was hij ook een groot catecheet en hield zich intensief bezig met bijbelexegese. Heilige Efraïm laat ons een gigantisch oeuvre na van hymnes, homilieën en bijbelcommentaren en de meeste christenen kennen zeker zijn vastengebed. Het is niet altijd eenvoudig de gedachten en symboliek te doorgronden in zijn werken, maar wie moeite doet om zijn geschriften te onderzoeken ontdekt een onschatbare bron van theologische en spirituele wijsheid. Met deze paper wordt beoogd een beknopt beeld te geven van het leven van de Heilige Efraïm van Syrië. We belichten ook de historische en geopolitieke context die een invloed hadden op zijn werk. Daarna concentreren we ons op zijn belangrijkste literaire en theologische werken om te besluiten met enkele voorbeelden van zijn groot talent.

II. Historisch kader.

Heilige Efraïm de Syriër is geboren omstreeks het jaar 306 in Mesopotamië in de stad Nisibis. De stad maakte deel uit van het Romeins imperium en bevond zich aan de uiterst Oostelijke grens van dit rijk.

Nisibis oftewel de geboortestad van H. Efraïm de Syriër lag in de Romeinse provincie of diocese Oriens in Noord Mesopotamië. Nisibis was zowel op militair en economisch gebied een belangrijk centrum en reeds ten tijde van Efraïm meer dan duizend jaren oud. Het is een ruig en heuvelachtig gebied en de stad ligt aan een rivier die in die tijd Mygdonius werd genoemd en waar vele nationaliteiten gehuisvest waren. (1) Een smeltkroes van volkeren zoals Syriërs, Joden, Armeniërs, Romeinen, Sassanidische Perzen, Grieken en nog andere minderheidsgroepen. Het hoeft geen betoog dat deze mix voor tal van problemen moet hebben gezorgd op velerlei gebied en niet in het minst op religieus vlak. Politiek gezien was het een troebele en gevaarlijke tijd waar continu een gevecht bezig was tussen de Romeinse en Perzische grootmachten om hegemonie over het gebied te verkrijgen. De Romeinen hadden in het Midden-Oosten al geruime tijd de macht geconsolideerd maar meer en meer kwamen het Perzische Rijk in opstand. Dit leidde tot militaire conflicten waar ook Efraïm tijdens zijn leven de gevolgen van zal moeten ondergaan. De Perzische koninklijke dynastie van de Sassaniden regeerde van 224 tot 642 A.D. Zij zijn de opvolgers van de dynastie van de Arsaciden stichters van het Partische rijk van Perzië. De Sassaniden beschouwden de Arsaciden als vreemde overheersers en grepen terug naar de oude godsdienst van het zoroastrisme of mazdeïsme. Meteen weten we daarmee dat dit gedachtengoed ook aanhangers had in het uiterste Oosten van het Romeinse rijk waar Nisibis zich bevond en waar ook tal van Perzen verbleven of er handelscontacten hadden. Het zoroastrisme ontstond een tiental eeuwen voor de huidige jaartelling dankzij de profeet Zarathustra. Deze geloofsovertuiging gaat uit van een uitgesproken dualiteit tussen goede en kwade machten. (2) Menigeen zal ook al wel hebben gehoord van het boek 'Also sprach Zarathustra' van de filosoof Friedrich Nietzsche die daarin de creatie van een 'ubermensch' propageert. Uiteindelijk zal het Sassanidische rijk, dat sterk is verzwakt door continu oorlogsvoeren, ten onder gaan door de invallen van de Hunnen en Turken.

Ook interessant om te vermelden is dat de Nestoriaanse kerk hier tot ontplooiing is gekomen in de vijfde eeuw. De bisschop Nestorius die patriarch was in Constantinopel brengt een schisma teweeg door zijn leer betreffende de natuur van Jezus Christus. Deze leer werd als heretiek beschouwd bijgevolg de scheuring binnen de bestaande Kerk en het ontstaan van de Assyrische kerk van het Oosten of Nestoriaanse kerk. Zijn leer werd door het concilie van Efeze in 431 A.D. veroordeeld. Daarom noemt men deze kerken soms ook pre-Chalcedonische kerken omdat ze enkel de leer van de eerste 2 concilies aanvaard. Efraïm heeft weliswaar voor deze tijd geleefd maar het toont wel aan dat ook na zijn dood deze hele regio politiek en religieus gezien nog lange tijd vele problemen heeft gekend. We hebben nu een beknopt beeld van de historische achtergrond waarin Efraïm zich bevond en gaan in het volgend deel over tot zijn levensverhaal.

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/07/Julian_Campaign_363.png

<http://www.nisibisarts.com/>

1. Kees Den Biesen, *Dank aan het verborgen licht, de vroegchristelijke poëzie van Efraïm de Syriër*, Bar Ebroyo Press 2012, p.22

2. A. Christensen, *L'Iran sous les Sassanides* (Kopenhagen 1936, ²1944).

III Hagiographie.

We moeten onmiddellijk starten met de constatactie dat het materiaal over het leven van St. Efraïm de Syriër beperkt is. Eerst en vooral gaat het over de vierde eeuw en vele bronnen daarvan zijn helaas in de tijd verloren. Ten tweede zitten we met de taal die een probleem vormt. Efraïm zelf schreef zijn werken logischerwijze in het Syrisch. De meeste Christelijke literatuur was in Grieks of Hebreeuws en in het Westen in het Latijn. Zelfs rond het geboortjaar bestaat er tot de dag van vandaag controversen. Sommigen dateren dit in 305 andere bronnen geven het jaar 306 aan. In dit werkje zal ik 306 gebruiken als geboortedatum omdat de meerderheid van de bronnen dit aangeven. Er is wel een Syrische biografie rond zijn leven teruggevonden maar kritisch onderzocht trekt dit werk in twijfel. (3) Het is pas recentelijk eigenlijk dat de interesse rond de figuur van Efraïm in het Westen is opgebloeid. Gedurende een zeer lange periode was hij wel bekend in de pre-Chalcedonische kerken maar hier in het Westen en zelfs de Orthodoxe kerken waren zijn werken niet of slecht gekend. Gelukkig is daar verandering in gekomen. Meer en meer academici hebben de schoonheid en het belang van deze heilige ontdekt en de laatste decennia vertonen een grote interesse in het Westen voor deze enorme bron van kennis.

Efraïm de Syriër werd dus geboren in Nisibis in een door de Romeinen gecontroleerd gebied. Zijn ouders zijn christelijk zoals hij zelf in één van zijn hymnes aangeeft. *'Ik ben geboren in het pad van de waarheid, maar als kind was ik ermij niet van bewust....'* (Hymne XXVI tegen de heresies) In een andere hymne van zijn hand over de maagdelijkheid van de Moeder Gods lezen we: *'Uw waarheid was bij mij in mijn jeugd, Uw trouwheid is bij me op mijn oude dag.'* (XXXVII.10) (4) Er zijn werken geschreven waarin de christelijkheid van zijn ouders in twijfel werd getrokken maar bovenstaande passages van Efraïm zelf ontkennen dit.

Zoals gebruikelijk in die tijd is hij pas op latere leeftijd gedoopt. Over zijn kinderjaren is niet heel veel gekend. Zijn hele jeugd brengt hij dus door in een plaats onder heerschappij van de Romeinen, meer bepaald het Oost Romeinse Rijk . Gedurende zijn leven heeft Efraïm meerdere keizers meegemaakt en bij zijn geboorte was dit Keizer Diocletianus (ca. 236-316) die imperator was van Rome van 284 tot 305. Hij werd bekend als een gedreven christenvervolger. Hij is verantwoordelijk voor de dood van duizenden christenen en vele duizenden anderen werden gefolterd of opgesloten in gevangenissen. Hij vaardigde een bevelschrift uit waarin letterlijk stond dat de gebedshuizen of kerken van de christenen moesten worden vernietigd, heilige schriften verbrand en clerici gemarteld tot ze hun geloof in Christus zouden afzweren. Hele dorpen met Christenen zijn daarop vernietigd.(5) Christelijke slaven mochten ook niet meer in vrijheid worden gesteld. Het christendom was in deze tijd al algemeen verspreid in het Romeinse en het Perzische rijk en aangezien de ouders van Efraïm ook christelijk waren zal dit zeker invloed hebben gehad op de felheid waarmee Efraïm in zijn latere leven het geloof heeft verdedigd. Nisibis was strategisch heel belangrijk voor de Romeinse overheersers maar ook een regio die onder druk staat en keizer Diocletianus zorgt er dan ook voor dat de stad versterkt werd met dubbele vestingsmuren met daartussen een diepe gracht. (6) Ook hier hebben christenen geleden onder de vervolgingen van Diocletianus.

Keizer
Diocletianus

<http://www.turnhout3d.be/Diocletianus.html>

3. St. Ephrem the Syrian, *Hymns on Paradise*, Popular Patristics Series St Vladimir Press 1990 p.8

4. *ibid*

5. <http://www.rkk.nl/katholicisme/encyclopedie/d/diocletianus>

6. Kees Den Biesen, *De vroegchristelijke poëzie van Efraïm de Syriër*, Bar Ebroyo Press 2012, p.22

De komst van Constantijn de Grote bracht verandering in de verhouding tussen de christenen en het Romeins Imperium. In de tijd voor Constantijns keizerschap werd het rijk geleid door een zogenaamde 'tetrarchie'. Vier keizers hadden elk een deel van het rijk in handen omdat het te groot was geworden en er teveel problemen waren om het alleen te besturen. Na 305 werd Constantijn keizer van Hispania, Gallia, Britannia en Germania. Eén van de leden van de tetrarchie overlijdt en de vervanger is een hogere legerofficier Maxentius genaamd. Hij roept zichzelf uit tot vorst van Rome. Hij zorgt voor vele problemen en wil de macht consolideren maar Constantijn zal hem uitschakelen. In 312 trekt Constantijn met zijn legioen Italië binnen en levert slag bij de Milvius brug over de rivier de Tiber. Het was hier dat Constantijn net voor of tijdens de slag een visioen had dat de wereld zou veranderen. ' ... een wonderbaarlijk teken verscheen aan de hemel, het was volop dag en de zon begon net te dalen aan de hemel toen een fel lichtend kruis verscheen boven de zon met de tekst, verover in dit teken - in hoc signo vinces-. Constantijn was in trance net als zijn troepen...'.
(7) Hierna overwint hij Maxentius.

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d4/Ponte_Milvio-side_view-antmoose.jpg

Een jaar later in 313 maakt Constantijn komaf met de Christenvervolgingen met het bekende Edict van Milaan dat een tolerantieverdrag was ten aanzien van de christenen. (Religio Licita).(8)

Efraïm, zelf ver weg van al deze ontwikkelingen was nog een kleine jongen maar voor zijn ouders en andere christenen zal dit nieuws ongetwijfeld voor opluchting hebben gezorgd.

Als jonge man zal Efraïm daardoor zijn geloof kunnen belijden zonder vrees hiervoor gedood te worden. Maar dit wil echter niet zeggen dat alles rozegeur en maneschijn is. We mogen niet vergeten dat we in de periode zitten net voor de eerste van de grote ecumenische concilies (Nicaea 325) en dat het christelijk geloof op alle mogelijke fronten te kampen heeft met aanvallen van andere godsdiensten en talloze heresieën binnen de christelijke theologie zelf. Het is tegen deze heresieën dat Efraïm later in de aanval zou gaan.

Als kind werd hij liefdevol en vreedevol opgevoed door zijn ouders maar was gekend om zijn opvliegend temperament en impulsief gedrag. Hij is dikwijls betrokken bij vechtpartijen en lijkt niet echt voorbestemd een kerkelijk leven te gaan leiden. Op een keer werd hij verkeerdelijk beschuldigd van de diefstal van een schaap en achter de tralies gestoken. Uiteraard was hij in alle staten maar tijdens een droom droeg een stem hem op zich nederig op te stellen en zijn lot te aanvaarden. Hij werd vrijgesproken voor deze misdaad en kwam tot inkeer. Deze innerlijke verandering had zeker te maken met de vriendschap die ontstond tussen hem en de bisschop van Nisibis.(9)

Graftombe Sint Jakob van Nisibis

<http://www.doncronerblog.com/2014/07/turkey-nusaybin-church-of-st-jacob.html>

7. John Julius Norwich, *A short history of Byzantium*, p.4-5

8.http://www.rkk.nl/katholicisme/encyclopedie/c/constantijn_de_grote

9. <http://oca.org/saints/lives/2015/01/28/100328-venerable-ephraim-the-syrian>

Als jonge man komt Efraïm in contact met de lokale bisschop van Nisibis, Jacob, die later ook heilig verklaard is. Deze bisschop nam deel aan het eerste concilie aangezien zijn naam voorkomt op de signatuurlijst van deze conferentie. Als catechumeen bij de bisschop, die uitgroeit tot zijn spirituele vader, krijgt hij een gedegen opleiding binnen de Kerk. Toch krijgt de jonge Efraïm af te rekenen met zware problemen in die fase van zijn leven. Historische bronnen uit Syrië vertellen namelijk dat hij door een jonge vrouw valselijk beschuldigd werd haar zwanger te hebben gemaakt waarna de hele christelijke congregatie afstand neemt van de voorbeeldige catechumeen. Later komt de waarheid echter aan het licht en neemt de echte vader de benen. De bisschop neemt deel aan het concilie en neemt Efraïm zelfs mee om hem bij te staan met administratieve en praktische taken. (10)

Interessant in de marge van het levensverhaal van Efraïm: St Jacob de bisschop van Nisibis was de eerste persoon in de geschiedenis die op zoek ging naar de locatie van de plek waar de ark van Noah was aan land gekomen. Hij zei een stuk van de ark te hebben gevonden op de Berg Judi zo'n 110 km verwijderd van Nisibis.(11)

Toen Efraïm was gedoopt (vermoedelijk op zijn achttiende zoals gebruikelijk in die tijd) door de bisschop Jacob zal hij onder diens hoede blijven tot de bisschop sterft in 338. Toen na het concilie van Nicaea de bisschop terugkwam in Nisibis werd Efraïm door hem aangesteld als 'uitlegger' van de heilige Schriften.(12) Zo werd hij dus een leraar aan een school die later zou bekend worden als de christelijke school van Nisibis. Efraïm zal ongeveer 38 jaren lang in Nisibis zijn taak als leraar aan deze school behartigen. Hij werd ook aangesteld als diaken, vermoedelijk niet lang voordat bisschop Jacob stierf, en we weten dat er in die tijd ook priesters waren. Welke clericale taken het diaconaat had in die tijd is minder goed bekend. (13)

De jaren die Efraïm in Nisibis doorbracht onder bisschop Jacob waren relatief rustig en vreedevol maar hieraan zou een eind komen wanneer de Perzen zich beginnen te roeren in het gebied. Keizer Constantijn had er altijd voor gezorgd dat de Oostelijke grens goed werd beschermd maar als hij sterft in 337 gaat het mis. De koning van de Perzen, Shapur II, maakt gebruik van die verzwakking om zijn rijk naar het Westen uit te breiden. Nisibis ondergaat een eerste Perzische aanval in 337. In 338 kunnen de Nisibenen de Perzen echter verjagen en het is kort daarna dat bisschop Jacob komt te overlijden. (14) Het is Efraïm zelf die mee instaat voor de begrafenisplechtigheid van zijn spirituele vader. De stad zal echter onder vuur blijven liggen en kent een nieuwe belegering in 346 en daarna een vier maanden durende belegering in het jaar 350. De Perzen trachtten hierbij de vestingsmuren van de stad te verzwakken door de rivier Mygdonius om te leiden zodat het water de stad volledig omsloot. Het lukte hun bijna maar ze hadden er niet bij stil gestaan dat de stad over een dubbele vestingsmuur beschikte en ook nu moesten ze weeral de aftocht blazen. In zijn werk *Carmina Nisibena* (Lieder van Nisibis) zal Efraïm terugblikken op deze belegeringen. Het is vooral de derde belegering die een diepe indruk achterlaat bij Efraïm die het vergeleek met het verhaal van Noah en er een hymne aan besteed. De Perzen komen echter opnieuw terug en uiteindelijk is het in 363 dat de Romeinen de stad verloren zien gaan aan het Perzische rijk. Het is de Romeinse Keizer Jovianus, zelf een christen, die ten einde raad een vredesverdrag afsluit met de Perzen en de stad Nisibis hierbij opoffert. (15) Vele inwoners vluchten weg en ook Efraïm is genooddaakt zijn heil ergens anders te zoeken. Hij gaat westwaarts naar de stad Edessa zo'n 150 km verwijderd van Nisibis maar nog binnen het territorium van het Romeinse rijk. Hier zal hij de laatste tien jaren van zijn leven doorbrengen.

10. Paul A. Böer Sr., *Hymns and homilies of St Ephraim the Syrian* 2012, p.13-15

11. *Archaeology and Biblical Research*, Vol. 5, No. 3. Summer, 1992.

12. Kees Den Biesen, *De vroegchristelijke poëzie van Efraïm de Syrier*, Bar Ebroyo Press 2012 p 24

13. *Ibid* p 13

14. Kathleen E. McVey, *Ephrem The Syrian Hymns*, Paulist Press 1998, p 15

15. *Ibid* p 23

Shapur II Koning
van het Perzisch rijk

<http://www.afghanchamber.com/photo/Shapour2.jpg>

Veel van de poëzie en hymnes van Efraïm de Syriër dateren uit deze periode. Toen hij in de stad aankwam als vluchteling moest hij zien te overleven en werkte een tijdje in een van de badhuizen in de stad en hield zich daarnaast bezig met discussies en onderricht aan ongelovigen. Edessa was in die periode een belangrijk centrum van monastiek leven en Efraïm besluit zich terug te trekken in de bergen nabij de stad. Er waren een groot aantal kloosters in de buurt en er bevonden zich ook vele hesychasten die een ascetisch bestaan hadden in spelonken en grotten in de heuvels. Uit deze periode stammen zijn bijbelcommentaren over het Oude Testament. Efraïm maakt kennis met vele grote asceten en ook hij leeft een tijdje een kluizenaarsbestaan alvorens hij teruggaat naar de stad om zijn kerkelijke functies weer op te nemen. Hij richt er vrouwenkoren op en voorzag hen van de nodige prachtige teksten om de diensten te begeleiden. (16)

Edessa was echter ook een plaats waar vele mensen waren verdwaald van de juiste leer en waren beïnvloed door heresieën zoals het Arianisme enz. Efraïm besteedt veel tijd aan het opstellen van apologetische teksten om deze ketterijen te bestrijden. In die tijd had Efraïm ook gehoord van de bekende Basilius van Caesarea (nu Heilige Basilius de Grote) en hij verliet zijn eenzaam bestaan om hem te bezoeken. Basilius was een geleerd man en stond aan de wieg van het monastieke leven. De legende gaat dat Basilius Efraïm tot bisschop wou wijden waarna deze zich voordeed als gek geworden tot een andere persoon bisschop werd benoemd. Ook een priesterwijding zou Efraïm nooit aanvaarden omdat hij zijn nederigheid niet kon vereenzelvigen met zo'n functie. Eigenlijk had Efraïm gehoopt zijn oude dag te slijten met een heremitisch bestaan in de heuvels rond de stad. Hij kon zich dan bezighouden met het schrijven van commentaren en hymnes maar ook nu zal de harde realiteit ervoor zorgen dat Efraïm zijn talenten op een andere manier zal moeten benutten. Een hongersnood teistert de stad en Efraïm ziet het als zijn plicht om de hongerigen te helpen. Hij richt een armenhuis op en roept de rijke mensen op een deel van hun bezittingen af te staan. Hij zorgt voor voedselbedelingen, medische hulp en uiteraard ook spirituele bijstand om zijn medeburgers te helpen overleven. Hij werkt zo hard dat hijzelf eronder begint te lijden en hierdoor een ziekte oploopt. In zijn laatste dagen trekt hij zich opnieuw terug in de heuvels en het is daar dat hij uiteindelijk in de Heer ontslaapt in het jaar 373 A.D. op de negende juni. Tijdens de homilie na zijn begrafenis zei de Heilige Gregorius: *"Je dient nu aan het goddelijk altaar, en voor de prins van het leven, samen met de engelen, in verering aan de meest Heilige Drie-Eenheid; gedenk ons allen en verkrijg vergeving voor onze zonden."* (17)

16. <http://catholicism.org/st-ephrem.html>

17. Rev. Alban Butler *The Lives of the Fathers, Martyrs, and Other Principal Saints Compiled from Original Monuments and Authentic Records in Twelve Volumes* Dublin: James Duffy, 1866
New York: Bartleby.com, 2010

IV Canonisering.

Elke mens die het christelijk geloof heeft aangenomen is een kandidaat om heilig te worden. Elke christen weet dat hij geschapen is naar het beeld en de gelijkenis van God. Ieder van ons is een goddelijk icoon. God is mens geworden opdat de mens God zou kunnen worden. Of zoals Athanasius het zei: "*Daarom was Hij geen mens die daarna God werd, maar Hij was God en werd dan ook mens, en dat om ons te vergoddelijken.*"(18) Niet God zelf worden uiteraard maar terug in onze goddelijke natuur zoals die ooit aan Adam en Eva was gegeven. Een groot aantal mensen hebben deze zogenaamde 'deïficatie' of 'theosis' in hun leven dicht benaderd. Zij waren een voorbeeld voor andere christenen en effenden hierdoor het pad voor anderen die hun voorbeeld hebben gevolgd. Deze weg is voor iedereen anders. Talloze vroege christenen zijn gestorven door toedoen van hun geloofsbelijdenis en werden martelaren. Ook nu in deze tijd zijn hiervan spijtig genoeg terug veel voorbeelden van. Andere hebben door middel van ascese en goede daden laten zien dat ècht 'christen' zijn geen onbereikbaar goed is maar werkelijk haalbaar voor de mens. Weer andere mensen zijn tot voorbeeld van anderen geweest door de omwenteling van kwaad naar goed die ze hebben betuigd. Deze 'metanoia' door de genade van God toont dat echt elke mens geroepen is om de vergoddelijking na te streven.

Voor het groot schisma dat de Kerk heeft gesplitst in de 11e eeuw was er niet echt sprake van een bepaald op schrift gestelde canonieke procedure om een persoon als 'heilige' te verklaren. Vreemd want heden ten dage zijn Orthodoxe Kerken gevuld met iconen van heiligen die door ons worden vereerd en die uit deze periode komen. Na het schisma ontstaan er zowel in het Westen als in het Oosten procedures aan de hand waarvan iemand heilig kan worden verklaard.

In de eerste 3 eeuwen na het ontstaan van de Kerk hadden we dus honderden martelaren die als heilig werden beschouwd omdat ze door hun dood getuigenis van hun geloof hadden afgelegd. Na het Edict van Milaan in 312 A.D. stoppen de vervolgingen en treden we in een nieuwe fase. Uiteraard waren er nog steeds mensen die aanzien werden als heilige maar nu niet meer op basis van een marteldood. Deze mensen worden nu publiekelijk vereerd op basis van hun daden tijdens hun leven. De Heilige Efraïm van Syrië valt binnen deze categorie. Al tijdens zijn leven was hij door zijn manier van lesgeven, door de kwaliteit van zijn hymnes en homilieën, en door de kracht van zijn apologetisch werk alom bekend in de christelijke wereld die weliswaar beperkter was van omvang dan nu.

Mensen werden dus in deze vroege Kerk door anderen publiekelijk vereerd niet omdat ze voor hun geloof waren gestorven, maar door de getuigenis en kracht van hun geloof tijdens hun leven.

Deze vorm van heiliging of canonisering noemt men heiligverklaring door acclamatie. Het is een publieke aanvaarding dat een persoon heilig is en meestal gesteund door een lokale bisschop. In het Westen waren bijvoorbeeld Sint Hilarius van Poitiers en Sint Martinus van Tours uitstekende voorbeelden van heiligverklaring door acclamatie. Men spreekt soms ook over 'lokale canonisatie' aangezien een plaatselijke bisschop zijn steun moest geven aan de spontane publieke verering van een gestorven persoon. (19) Achteraf heeft de Kerk zowel in Oost en West volledige procedures uitgewerkt omdat heiligverklaring door acclamatie ook risico's van misbruik inhielden door valse getuigenverklaringen.

18. Philip Shaff, *Nice and Post Nicene Fathers Series II, Volume 4*

19. E.W. Kemp, *Canonization and authority in the Western Church Oxford university Press 1948*

1. De dichtvormen van Efraïm.

Heilige Efraïm de Syriër heeft enorm veel geschreven gedurende zijn leven. Zijn werk omvat exegetisch, dogmatisch, ascetisch, liturgisch, apologetisch materiaal en proza. Meer dan 400 hymnes zijn aan hem toegeschreven.

Hij is vooral bekend geworden door de lyrische hymnes die hij heeft geschreven. Deze kunnen worden onderverdeeld in 2 types:

Madrase (Leerdichten, kerkhymnen)

Memre (Preken, homiliën in versvorm)

Zijn meesterwerk zijn de 15 leerdichten over het paradijs.(20)

Efraïm gebruikt verschillende stijlvormen. Typisch voor zijn memres is de heptasyllabische opbouw van 7+7 lettergrepen per couplet. De gedichten en preken zijn dus opgebouwd volgens een zeer metrische stijl. Dit is eigenlijk eenvoudig maar we mogen niet uit het oog verliezen dat dit werd geschreven in de Syrische taal. Bij vertalingen is het niet mogelijk dezelfde structuur aan te houden.(21) Deze gedichten kunnen honderden versregels bevatten en het was dankzij de ritmische opbouw mogelijk de hymnes op een psalmodiërende manier te reciteren tijdens kerkdiensten. Zijn madrase of leerdichten werden na zijn dood in collecties opgenomen en sommige daarvan zijn nu nog bewaard zoals bijvoorbeeld in het Catharinaklooster bij de berg Sinaï.

Deze collecties bevatten:

Leerdichten tegen de dwaalleringen.

Leerdichten over het geboortefeest.
Leerdichten over het geloof.
Leerdichten over de Kerk.
Leerdichten over de kruisiging.
Leerdichten over de maagdelijkheid.
Leerdichten over Nisibis.
Leerdichten over het paradijs.
Leerdichten over de vasten
.....enz. (22)

Hij schreef ook tal van bijbelcommentaren en vooral zijn commentaren van het Oude Testament en meer bepaald over de boeken Genesis en Exodus zijn heel bekende werken. Deze werken vallen onder de categorie proza. Ook in zijn proza gebruikt Efraïm dikwijls verschillende schrijfstijlen en kan zijn werk zowel poëtisch van aard zijn of uitermate symbolisch of werkt hij met paradoxen. Dikwijls gebruikt hij verschillende stijlfiguren door mekaar in een bepaald werk waardoor het de tekst heel levendig maakt. (23) In de periode van Efraïms leven waren er op theologisch gebied 2 belangrijke leerscholen. De school van Antiochië en de school van Alexandrië. De school van Antiochië staat voor een eerder letterlijke, historische benadering van de bijbelteksten terwijl de Alexandreeuse benadering allegorisch is. Efraïm zit met zijn werken duidelijk in het eerste kamp en geeft dit continu weer in zijn werken. Maar hij gaat verder dan dat in zijn exegeese en maakt een diepgaande synthese tussen historische feiten en de goddelijke theologie die de Heilige schrift verkondigt. Dit op een uiterst geraffineerde symbolische manier maar zonder zich te bezondigen aan een allegorische benadering.

20. Mathew Paikatt, *Life Glory and Salvation in the writings of Mar Aprem of Nisibis* p 13-18

21. Kees Den Biesen, *Dank aan het verborgen licht, De vroegchristelijke poëzie van Efrem de Syriër* p.55

22. *Ibid* p. 60-61

23. *Ibid* 67

Bijvoorbeeld in zijn commentaar over de schepping komt dit mooi naar voor. In zijn exegetische van het eerste deel van Genesis zegt hij bijvoorbeeld:

"Laat niemand denken dat het werk van 6 dagen een allegorisch gegeven is; ook is het niet mogelijk dat in één ogenblik is gebeurd wat in realiteit dagen nodig had om te gebeuren of dat het slechts lege namen zijn of dat iets anders bedoeld werd met deze termen..."

Efraïm is ook heel duidelijk wat betreft de bedoeling van het Oude Testament. Het OT verwijst op alle mogelijke manieren naar het NT. Zijn interpretatie van het OT is Christologisch want zoals hij zelf schrijft is het OT 'zwanger' van symbolen die verwijzen naar Christus. Het Nieuwe Testament geeft de volle betekenis aan het Oude Testament. Het is de verwezenlijking van de soteriologische realiteit van Jezus Christus. (24)

Typisch ook voor het theologisch denken van Efraïm is de manier waarop hij op poëtische maar zeer symbolische wijze alles met mekaar in verband brengt. Alles staat in realiteit tot mekaar. Het zichtbare en onzichtbare, het stoffelijke en het onstoffelijke, het duister en het licht.... Al deze dingen zijn nauw met mekaar in relatie ook al is dit niet evident wanneer hierover oppervlakkig wordt nagedacht. Hij gaat nog verder door te stellen dat de wereld van het verborgene zich kenbaar maakt door de wereld van het zichtbare. God is veraf maar toch dichtbij. God is mens geworden omdat zo de mens goddelijk kan zijn. *"De meest onzichtbare is zichtbaar geworden. , zo heeft de Stilte die niet wordt waargenomen en het Zwijgen dat niet wordt gehoord zijn Woord onder ons gezonden om in menselijke taal tot ons te spreken."*(25) In figuur 1 op de rechterzijde ziet men duidelijk het Christologisch wereldbeeld dat Efraïm voor ogen heeft.

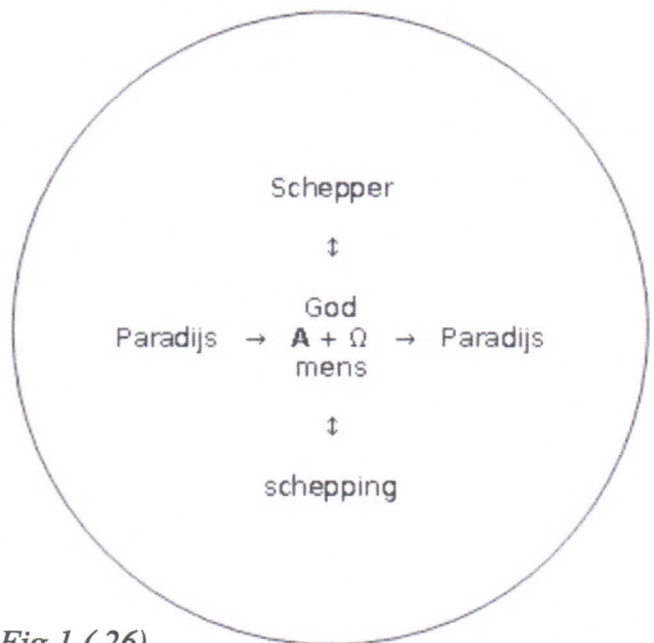

Fig.1 (26)

Het is met Jezus dat de schepping zijn voltooiing krijgt. Hij die zonder tijd is brengt het oorspronkelijke paradijs samen met het eschatologisch paradijs. Hij die ook de schepper is brengt het geschapene terug verlossing in zichzelf. Hij vormt het middelpunt, het centrum, maar omvat bovendien ook de omtrek. Hij is waarlijk de Alpha en de Omega maar bovendien ook het middelpunt van de tijd. Alles wat geschapen is, al het zichtbare, al het onzichtbare, al het bewuste, al het onbewuste, alles wat is, was en ooit zal zijn, komt samen in het middelpunt waar de Godmens Jezus Christus zich bevindt.

<http://classicalchristianity.com>

24. Mathew Paikatt, *Life Glory and Salvation in the writings of Mar Aprem of Nisibis* p. 17

25. Kees Den Biesen, *Dank aan het verborgen licht De vroegchristelijke poëzie van Efreem de Syriër* p.91

26. *Ibid* p.93

Deze prachtige symboliek die Efraïms werk bevat zien we ook in de praktijk tijdens de Goddelijke Liturgie in de Kerk. Het is daar dat we met zijn allen verzameld zijn om onder de koepel met de Pantocrator de gehele schepping terug op te dragen aan de Schepper. De Schepper die zichzelf heeft gegeven en die de wereld en het heelal heeft gegeven. Daar zijn wij aanwezig om te zeggen: " *Wat U aan ons heeft gegeven dragen wij terug op aan U*", de zogenaamde anakephaliosis of recapitulatie.

Volgende tekst geeft ook de intellectuele schoonheid weer van Efraïms gedachtenwereld:

God dichtbij en veraf

Op wonderlijke wijze bent U overal dicht bij ons;

U werkt in ons, Heer, en U blijft verborgen.

U bent daar in de hoogte en de hoogte voelt U niet;

U bent daar in de diepte en de diepte kan U niet omvatten.

U bent ongrijpbaar als wij U zoeken.

U bent dichtbij én veraf.

Wie kan U bereiken?

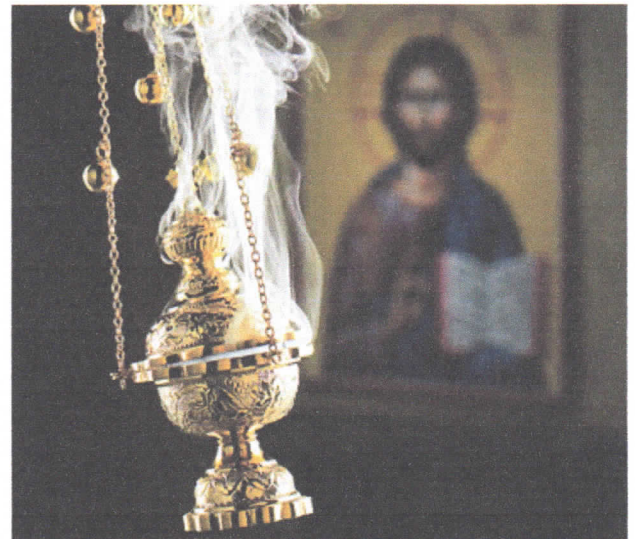
Ons denken en onze zintuigen raken U niet:

alleen in geloof, liefde en gebed

komen wij U nader.

(27)

Heilige Efraïm de Syriër schrijft bijvoorbeeld ook in dit verband in zijn hymnen over de maagdelijkheid en de symbolen van de Heer. Hij spreekt in deze hymne over de drie 'harpen' van God. De eerste harp is het Oude Testament, de tweede harp is het Nieuwe Testament en de derde harp is de wereld die aan ons is gegeven. Voor Efraïm was ook de wereld en haar natuur net zoals de Heilige Schrift vol symbolen en verwijzingen aan Christus. En zo gaat hij verder, het is in de Kerk dat we met zijn allen samenkomen om deze drie harpen te bespelen om zo lof te bewijzen aan Jezus Christus. En dit is ook echt zo. We gebruiken onze menselijke stem om tot de Heer te zingen. Wierook, olie, kaarsen, iconen, gezangen, bloemen, brood, wijn, de prachtige kleuren in de gewaden van de dienaars. Al het mooie van de natuur, ons gegeven door God, brengen we binnen in de kerk om dat samen met het woord van God te concretiseren in een offergave aan de Schepper. " *De Goddelijke Liturgie is een eucharistische synaxis waarin het sacrale en het profane elkaar ontmoeten en ons in staat stelt het onzichtbare te zien doorheen het zichtbare.*" (Olivier Clément) (28)

27. Krisbiesbroeck.skynetblogs.be

28. Ignace Peckstadt, *Een open venster op de Orthodoxe Kerk*, Uitgeverij Altiora Averbode 2013 p.77-79

2. Liturgisch gebruik.

Er zijn maar weinig kerkvaders die zo een omvangrijk nalatenschap hebben tot stand gebracht als Heilige Efraïm. Veel van zijn hymnes worden gebruikt tijdens talrijke diensten in het kerkelijk jaar. We kunnen ze niet allen opsommen maar geven enkele voorbeelden.

Het Vastengebed van Efraïm de Syriër.

Dagelijks gebeden tijdens de grote vastenperiode tot en met de woensdag van de Grote Heilige Week (1e, 3e, 6e en 9e uur) behalve op zaterdag en zondag.

Heer en Meester van mijn leven, geef mij niet de geest van ledigheid, kleinmoedigheid, heerszucht of onnutte woorden.

Grote metanie

Maar geef mij Uw dienaar, de geest van zelfbeheersing, deemoed, geduld en liefde.

Grote metanie

Ja Heer, mijn Koning, laat mij mijn eigen fouten zien, en laat mij geen oordeel vellen over mijn broeder. Want Gij zijt gezegend in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Grote metanie

Heer, reinig mij zondaar (12 x kleine metanie)

29. Dr. G. Rouwhorst, *Efrem de Syriër, Hymnen voor de viering van het kerkelijk jaar* p.37
30. *Ibid* p.41

In de hymnen over het vasten blijkt dat Efraïm het vasten niet ziet als een extra bijkomstigheid maar als een wezenlijk onderdeel van het christelijk leven. Voor Efraïm is Jezus gelijk aan de tweede Adam die evenals de eerste Adam door Satan op de proef wordt gesteld en verleid tot een geestelijk gevecht. Het wapen waarmee Christus zich verdedigd is het vasten, en het wapen van Satan dat hij ook bij de eerste Adam heeft gebruikt is het voedsel. (29)

Hymne over het vasten I: strofe 10.

*Vertrouw niet, eenvoudigen,
die Sluwe die de vastenden rooft.
Want wanneer hij ziet
dat iemand geen brood tot zich neemt,
verzadigt hij hem met woede.
Wanneer hij ziet dat iemand staat te bidden,
reikt hij zijn geest
telkens iets anders aan
en ontsteelt hij aan zijn hart
het gebed van zijn mond.
Heer, geef ons
ogen om te zien
hoe hij door bedrog
de waarheid rooft. (30)*

Tropaar en Kondaak van 28 januari

Tropaar - toon 8

*Door een vloed van tranen hebt U de woestijn bevrucht.
Je verlangen naar God bracht vruchten in overvloed.
De stralen van uw mirakels hebben het universum verlicht !
Onze vader Efraïm, bid tot Christus tot redding van onze zielen !*

Ever anticipating the hour of Judgment, you lamented bitterly, venerable Ephraim. Through your deeds you were a teacher by example; therefore, universal Father, you rouse the slothful to repentance. (31)

3. Relieken.

Toen Efraïm de Syriër was overleden en hij al snel als Heilige werd vereerd bouwde men een klooster boven zijn graf. In 1087 werden zijn relieken echter naar Alexandrië gebracht in Egypte. Het was de Armeense bisschop Gregorius die in 1087 A.D. tot deze beslissing overging. Dit kwam deels omdat de woelige periode van het iconoclasmes nog steeds niet afgesloten was ook al is dit geruime tijd na het 7e concilie. Het heeft nog lange tijd nagedeind en de bisschop nam het zekere voor het onzekere door de relieken veilig te stellen. Momenteel zijn de overblijfselen opgeborgen in het Egyptisch klooster Deir Al-Suryan dat nu is bewoond door Koptische monniken. De naam Suryan betekent echter dat hier ooit Syrische monniken hebben verbleven. Er is een grote koffer in het klooster met daarin relieken van meerdere heiligen en ondermeer een kistje (foto hieronder) met relieken van Efraïm de Syriër. (32)

31. OCA.Org

32. <http://mgocsmdiaspora.org/blog/relics-boxtube/>

4. Iconografie.

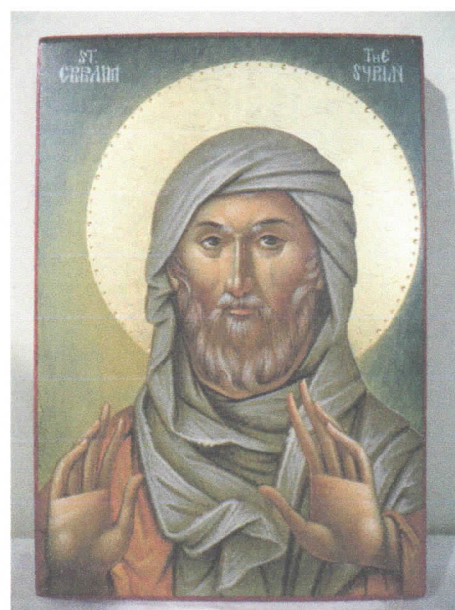
Ook in de religieuze kunst is Heilige Efraïm de Syriër doorheen de eeuwen afgebeeld. Zowel Syrische, Byzantijnse en later ook Russische iconografen hebben prachtige kunstwerken gemaakt met de beeltenis van Efraïm. Ook in de schilderkunst vinden we werken over Efraïm. Een van de oudste iconen wordt bewaard in het Catharinaklooster van de Sinaï woestijn. De Heilige Efraïm die we op de iconen terugvinden geven een reflectie van zijn bestaan en rol in de wereld. Hij wordt afgebeeld als dichter, leraar, diaken of asceet. Een aantal voorbeelden.

Schilderij met Heilige Efraïm als diaken.

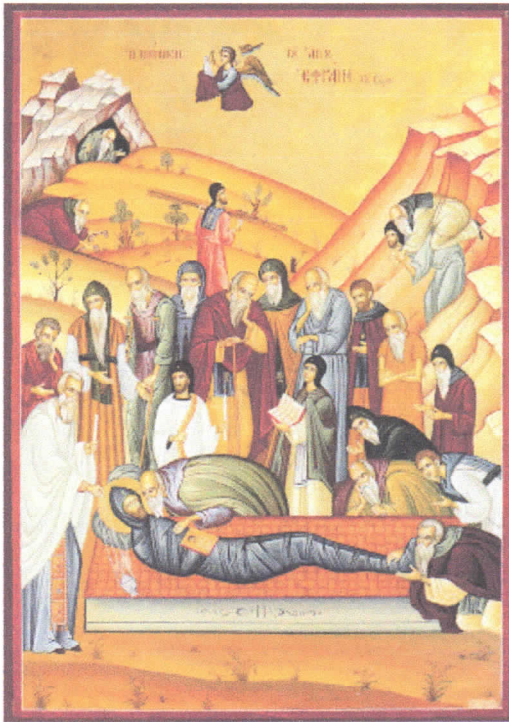
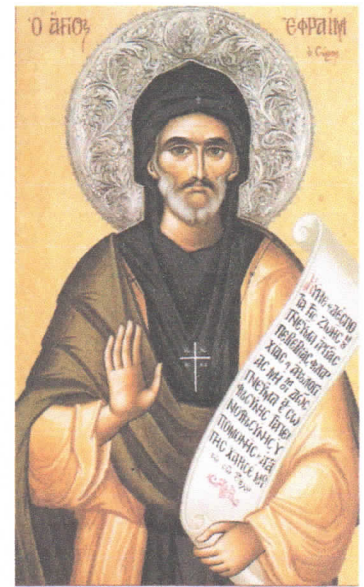
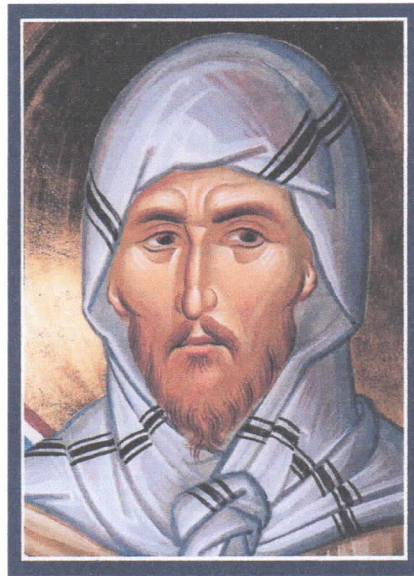
Schilderij uit Amid 1218 A.D. Mesopotamië

Modern hedendaags icoon

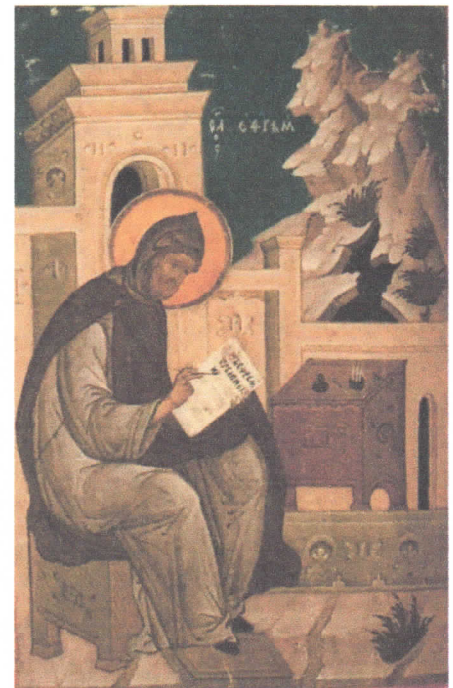

<http://maninthemaze.blogspot.be/2011/06/prayer-from-st-ephraim-syrian.html>

*Heilige Efraim
Harp van de
Heilige Geest*

5. Heiligendagen Sint Efraïm.

28 Januari: Oosters Orthodox en Oosters Katholieke Kerk.

9 Juni: Rooms Katholieke Kerk

7e zaterdag voor Pasha Syrisch Orthodoxe Kerk

VI Besluit.

Efraïm is moeilijk te bevatten binnen de marge van een kleine verhandeling of in een relatief kort tijdsbestek. Zijn diepgang maar ook de hoeveelheid werken vragen moeite en geduld. Maar dat is net het mooie van alles: hij geeft ons een bron van kennis en schoonheid waar men jarenlang uit kan putten. Elke dag sterkt hij ons op ons pad naar God en is hij een voorbeeld om integer en nederig te blijven in een wereld die al maar meer zijn gezicht van God afkeert. Hij was volgens mij een ongelooflijk sterke man in alle opzichten. Een kolos als Christen, maar ook een ruwe bolster met een zachte pit. Een man wiens liefde voor God en zijn naasten zo groot was dat hij niet anders kon dan de symfonie van het grootste mysterie op papier toe te vertrouwen op een manier die uniek, verfrissend en hemels mooi is. Hij is een echte doctor van de Kerk, een geschenk van God om ons mee te laten genieten van de schoonheid van zijn creatie. Hij is niet meer onder ons maar zijn harp blijft de Goddelijke zang doorspelen.

*Icoon Efraïm de Syriër
St-Catharinaklooster in Egypte
ca. 940 A.D.*

Qolo Qroy Moran I Odom:

מלך מנוחם דני אדם

Onze Heer riep Adam: "Adam, waarom slaap je in Sheol? Sta op!" Adam hoorde de stem van de Zoon en begon het volgende te zeggen: "Wat is dit toch een prachtige stem. En hoe prachtig is zijn klank. Deze stem lijkt op de stem die mij riep door de bomen heen."

מנוח - מנין ללוי אומר: לחנא כענה וְחָסֵב אֵיךְ
מָסַר: מַמְכָּה אֲוֹמֵר מִכֶּה וְחָזָא: סְהַבְּ וַיֵּאָחֵז: סְבִילָא:
חַמְלָא כְּחַמְסָא מְלֵא סְבִילָא: סְחַמְלָא מִכְּחֵי נְחֻמְלָא: סְוִיחָא
סְוִיחָא מְלֵא חֵדָּה וְחַמְסָא חֵדָּה אֲכִנְיָא

Qroy Moran I Odom: Odom lmono bashyul damig at qum.
Shma' Odom qole dAbro, u shari dnimar hogano: Kmo basim qolo hono,
wakmo halyon ne'mothe. U dome hon qolo thaw daqron beth ilone.

Qolo Eno Afrem moyeth no:

מלך אנו אפרם מויתח נו

Ik, Efrem ben stervende en schrijf mijn testament. Moge het een getuigschrift zijn voor hen die na mij komen; Bidt dag en nacht, uw hele leven door. Zoals een ploeger ploegt, dag in dag uit. Een ploeger, zijn werk is eerzaam en bewonderenswaardig; Wees niet zoals luie mensen in wiens velden doornen groeien. Bidt constant, want voor hem die het gebed liefheeft, zal hulp vinden in beide werelden.

אֲנִי אֶפְרַיִם מְלֵא אֵינִי: סְוִיחָא מְלֵא אֵינִי וְאֵלֵּי
חֵדָּה וְהֵאֱלָא: חֵדָּה חֵדָּה וְחֵדָּה: סְוִיחָא אֶפְרַיִם כְּרִיכְהָא:
אֶפְרַיִם חֵדָּה: וְחֵדָּה וְחֵדָּה סְוִיחָא: חֵדָּה חֵדָּה:
לֵאמֹר: אֶפְרַיִם מְלֵא: וְחֵדָּה חֵדָּה מְלֵא:
סְוִיחָא אֶפְרַיִם כְּרִיכְהָא: וְאֵינִי וְחֵדָּה חֵדָּה:
חֵדָּה חֵדָּה: חֵדָּה חֵדָּה: חֵדָּה חֵדָּה

Eno Afrem moyeth no. u diyatiqi kotheb no tehwe sohdutho, Italmide dbothar.
Hwaw aminin baslutho, imomo u lilyo. Dakoro dkoreb utone, shofron 'allothe.
Lo tehwn ag mayine, dmaw'on kube haqlothhun. Hwaw aminin baslutho.
Dayno dmaheb lo sagi, mene meth'adar batrayhun 'ulme.

VII Bronnen.

1. Kathleen E. McVey, Ephrem The Syrian Hymns
(preface John Meyendorf)
Paulist Press 1989 ISBN 0809130939
2. A.G.P. Janson & L. van Rompay, Efrem de Syriër Uitleg van het boek Genesis
(Christelijke Bronnen, 5), Kampen: Kok, 1993.
ISBN 9024268575
3. Dr. G. Rouwhorst,
Efrem de Syriër, Hymnen voor de viering van het kerkelijk jaar
Christelijke bronnen Kampen: Kok, 1991 ISBN 9024249155
4. Kees Den Biesen, Dank aan het verborgen licht
De vroegchristelijke poëzie van Efrem de Syriër
Bar Ebroyo Press 2012, 214 pagina's ISBN 9789050470353
5. Paul A. Böer Sr, Hymns and Homilies of St-Ephraim The Syrian
(c)2012 Veritatis Splendor Publications
Herdruk van een werk gevonden in: A select Library of the Nicene and Post-Nicene
Fathers of the Christian Church, Second Series, ed. Philip Schaff; LL.D. (Buffalo:
The Christian Literature Co., 1886) Vol.13 Gregory the Great (II), Ephraim Syrus,
Aphrahat. Contents in the public domain.
6. Sebastian Brock, St Ephrem the Syrian, Hymns on Paradise
Editing and translation Sebastian Brock
Popular Patristics Series, St Vladimir Seminary Press 1990
ISBN 0881410764
7. Mathew Paikatt, Life Glory and Salvation in the writings of Mar Aprem of Nisibis
Oriental Institute of Religious Studies, 2001
ISBN 818606382X, 9788186063828
8. Rik Geivers, Nieuwe historische Atlas, Uitgeverij De Boeck NV 2002
ISBN 9789045502618
9. A. Christensen, L'Iran sous les Sassanides (Kopenhagen 1936, ²1944).
10. John Julius Norwich, A short history of Byzantium, Penguin Books 1998 ISBN 0140259600
11. Louis Duchesne, Early history of the Christian Church Volume II The fourth Century (NY
1909-1924)
(Vertaling van: Histoire ancienne l'Eglise, Paris 1905-1910
12. Rev. Alban Butler The Lives of the Fathers, Martyrs, and Other Principal Saints Compiled from
Original Monuments and Authentic Records in Twelve Volumes Dublin: James Duffy, 1866
New York: Bartleby.com, 2010

13. Philip Shaff, Nice and Post Nicene Fathers Series II, Volume 4 WM.B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan 1891
14. E.W. Kemp, Canonization and authority in the Western Church Oxford university Press 1948
15. Ignace Peckstadt, Een open venster op de Orthodoxe Kerk, Uitgeverij Altiora Averbode 2013
ISBN:9789031736997

Internet bronnen

- a. Krisbiesbroeck.skynetblogs.be
- b. orthodoxasten.nl
- c. ruskerk.be
- d. lucepedia.nl
- e. oca.org (<http://oca.org/saints/lives/2015/01/28/100328-venerable-ephraim-the-syrian>)
- f. livius.org
- g. <http://www.catholicapologetics.org/ap070400.htm>
- h. <http://www.rkk.nl/katholicisme/encyclopedie/>
- i. <http://syrorthodoxchurch.com>
- j. <http://saints.sqpn.com>
- k. <http://catholicism.org/st-ephrem.html>
- l. <http://www.antiochian.org>
- m. <http://www.kolesuryoye.nl/index.html>

Efraïm de Syriër

Harp van de Heilige Geest

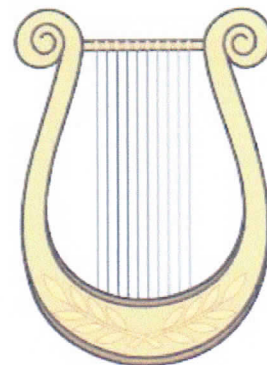

Dit is het verhaal van een man die heel lang geleden heeft geleefd in een land dat toen Mesopotamië heette en waar vele oorlogen werden gevoerd tussen de Romeinen en een ander machtig volk, de Perzen.

Deze man is de Heilige Efraïm de Syriër en hij was een man die enorm veel van God en de mensen hield. Hij was heel goed met woorden en daarom schreef hij vele teksten en gedichten uit liefde voor God.

Efraïm werd geboren in het jaar 306 na Christus en dat is nu dus meer dan 1700 jaren geleden.

En toch kennen we hem nog altijd en dat is omdat hij ontzettend mooie gedichten heeft geschreven. Maar hij schreef ook hele mooie zangteksten die ook nu nog in de Kerk worden gebruikt. Omdat hij zo'n groot talent had noemen we hem soms ook de 'Harp van de Heilige Geest.'

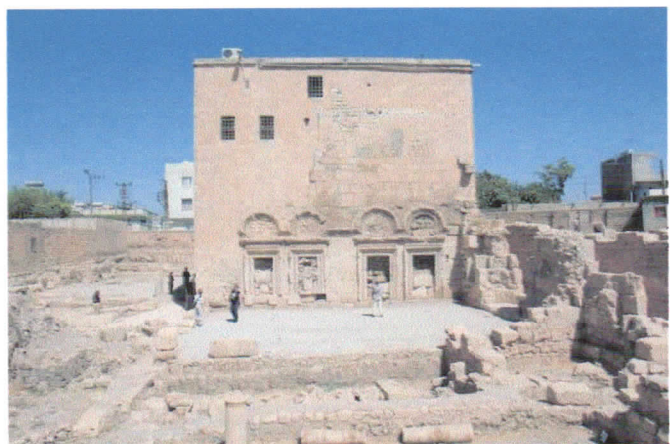

Toen Efraïm nog een kleine jongen was dachten de mensen niet dat hij ooit een man van God zou worden. Hij gedroeg zich niet, maakte dikwijls ruzie met andere kinderen waarbij vaak gevochten werd. Hij was dus eerder een kleine bengel dan een kleine engel.

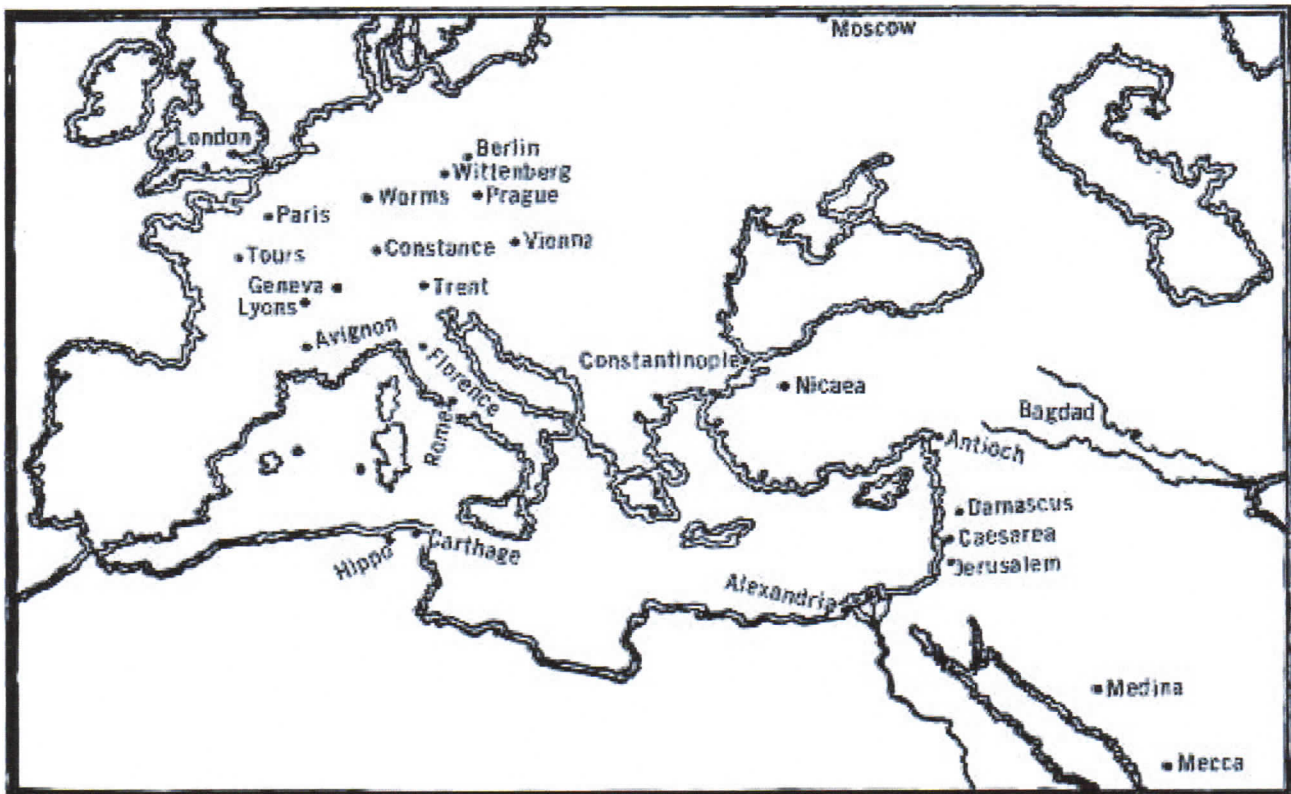

Efraïm kreeg pas echt problemen toen hij op een dag werd beschuldigd van diefstal. Men zei dat hij een schaap had gestolen en sloot hem op in de gevangenis. Hier begon de jonge Efraïm na te denken over zijn leven en kreeg hij spijt van zijn gedrag. Toen bleek dat hij niet schuldig was werd hij vrijgelaten en begon zijn leven te beteren. Hij ging steeds vaker naar de Kerk in de stad waar hij bevriend werd met een echte bisschop. Zijn naam was Jacob en hij zou Efraïm helpen een goede man te worden.

Hij groeit zo verder op onder leiding van zijn vriend de bisschop Jacob in zijn geboortestad Nisibis. Hiernaast zie je een foto van de kerk van Nisibis die nu nog altijd bestaat. Hij krijgt vele lessen van de bisschop en hij besluit zijn leven aan God te wijden. Na een tijdje in het jaar 325 vertrekt de bisschop naar een grote kerkvergadering en hij neemt de jonge Efraïm mee op reis om hem met allerlei zaken te helpen. Dit was een zeer belangrijke vergadering waar belangrijke beslissingen werden genomen. Zo'n kerkvergadering noemen we een concilie. Het was het eerste grote concilie en het ging door in de stad Nicaea in 325 na Christus.

Op de kaart hierboven zie je de stad Nicaea aangeduid. Weet je ook de naam van het land waar deze stad ligt in onze tijd ?

Als hij van de lange reis naar Nicaea terugkomt in Nisibis wordt hij leraar in de Kerk en geeft les aan gelovigen en ongelovigen in de leer van de Bijbel. Hij begint gedichten te schrijven en muziek en vele jaren gaan zo voorbij. Hij is echter nooit tot priester gewijd maar hij is wel diaken in de Kerk. Efraïm zal ook nooit trouwen en eigenlijk is hij liever een beetje alleen zodat hij rustig kan bidden en denken aan God. Vele mensen die hem kennen bewonderen hem dan al om zijn groot schrijverstalent. Ook nu zien we op iconen die van hem zijn gemaakt de Heilige Efraïm afgebeeld met papier en pen in zijn hand. Eén van zijn bekendste gedichten is het vastengebed dat we nu ook nog steeds gebruiken in de Paasperiode om ons te helpen tijdens de Grote Vasten. Hiernaast kan je dit gebed lezen.

*Heer en Meester van mijn leven,
geef mij niet de geest van ledigheid,
kleinmoedigheid, heerszucht of
onnutte woorden.*

*Maar geef mij Uw dienaar, de geest
van zelfbeheersing, deemoed,
geduld en liefde.*

*Ja Heer, mijn Koning, laat mij mijn
eigen fouten zien en laat mij geen
oordeel vellen over mijn broeder:
Want Gij zijt gezegend in de eeuwen
der eeuwen.*

Amen.

Dit gebed is speciaal gemaakt om ons sterker te maken tijdens de periode van de Grote Vasten. Dit is een lange periode van vasten en we hebben eigenlijk God's hulp nodig om tot op het einde vol te houden. Efraïm wist dat de mensen het moeilijk hadden om te vasten en schreef daarom deze tekst zodat ze deze konden lezen tijdens momenten van zwakte.

Noteer hieronder producten die je niet mag eten tijdens de grote vasten.

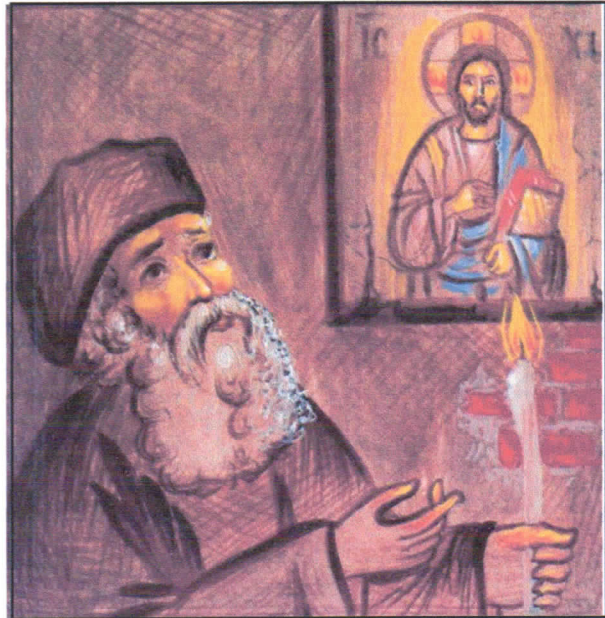

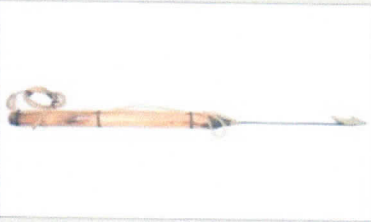

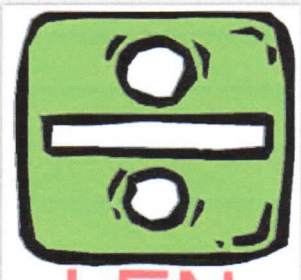

Los volgende rebus op:

		
-N	-OEN	-CARA
		=
-LEN	+	

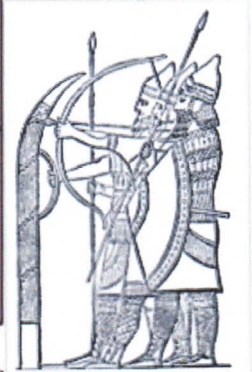
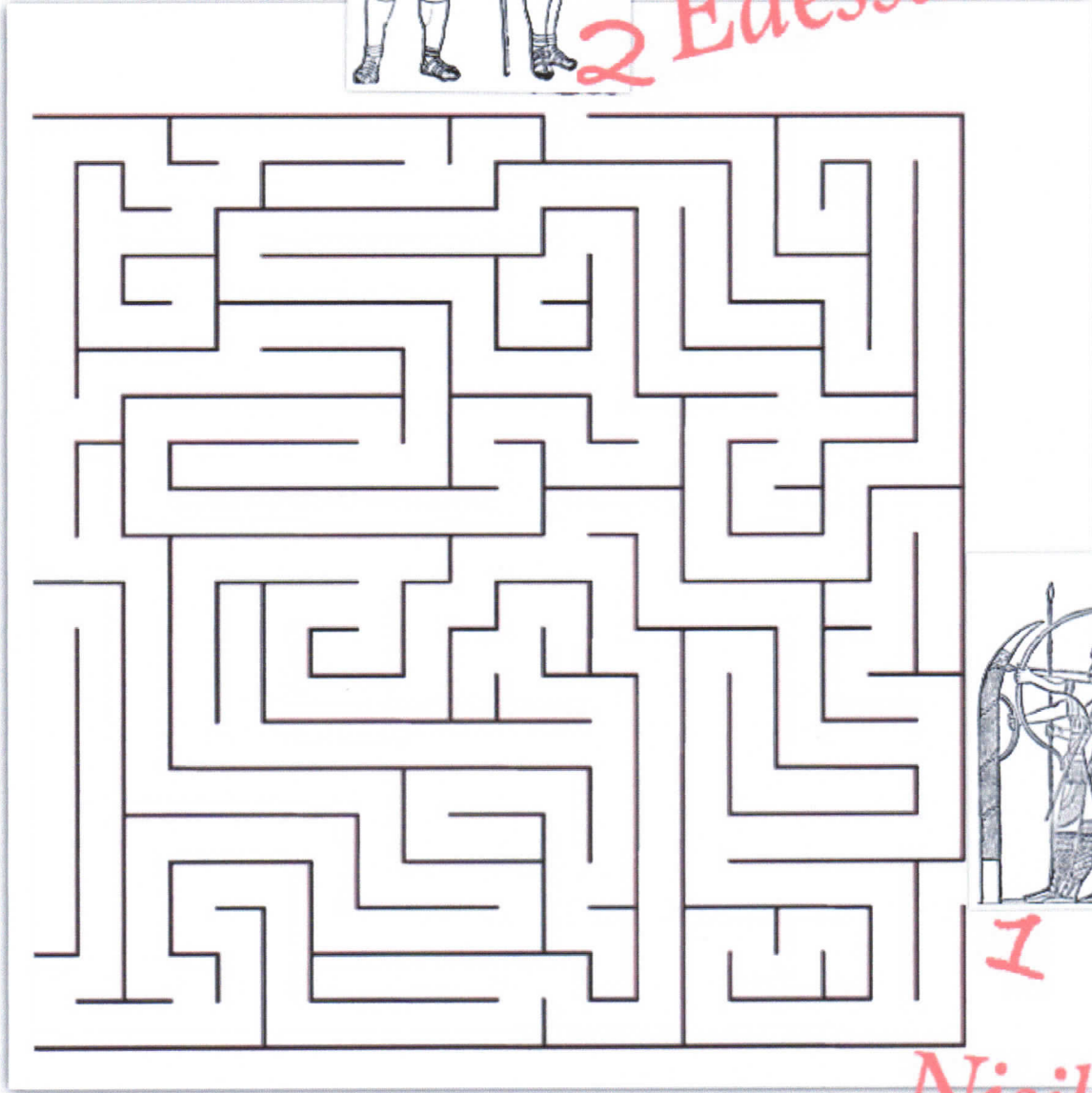

2 Edessa

1

Nisibis

Wanneer de Perzen Nisibis veroveren moet Efraïm vluchten naar Edessa dat door Romeinse soldaten beveiligd werd. Kan jij Efraïm helpen om de juiste weg naar Edessa te vinden ?

Efraïm zal de laatste tien jaren van zijn leven in Edessa verblijven en hoopt er net zoals de eenzame monniken in de heuvels rond de stad rustig te werken aan zijn geschriften. Helaas is hem dat niet gegund. Er komt een zware hongersnood in het land en een epidemie. Vele mensen worden ziek en sterven. Efraïm begrijpt al snel dat hij iets moet doen en begint met de organisatie van hulp. Hij werkt van vroeg in de ochtend tot laat 's nachts om zoveel mogelijk zieken en hongerigen te helpen. Hij vraagt geld aan de rijken om eten te kopen en richt speciale hospitalen op voor de zieken. Maar Efraïm zelf is ook al ouder en al dat werk vreet aan zijn eigen gezondheid. Na een tijdje wordt hij zelf ziek. Hij moet het werk stoppen en trekt terug naar de heuvels rond de stad om te rusten. Daar sterft hij tenslotte in het jaar 373 na Christus. Al snel na zijn dood vinden de meeste mensen dat Efraïm een groot voorbeeld was voor andere Christenen. Ze bezoeken de plaats waar hij stierf en bidden voor zijn ziel. Iedereen is het erover eens dat hij een heilige man was. Ook de bisschop van de Kerk in Edessa is die mening toegedaan. Hij krijgt de status van Heilige en wordt sindsdien vereerd in onze Orthodoxe Kerk op 28 januari.

